

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu PSK na roky 2011 až 2013

Hlavný kontrolór Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len "hlavný kontrolór") predkladá stanovisko k návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2011 - 2013 (ďalej len "návrh rozpočtu") na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z.. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

1. zákonnosti predloženého návrhu rozpočtu

1.1. súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu je v zmysle ustanovení § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavený ako viacročný rozpočet na roky 2011 - 2013 .

V náväznosti na prijatie zákona č.324/2007 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa ktorého sa s účinnosťou od 1.9.2007 zaviedlo programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej samospráve počnúc rozpočtom na roky 2009 až 2011, je návrh rozpočtu na roky 2011 – 2013 tretíkrát zostavený ako programový. Je založený na plánovaní úloh a aktivít s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Vychádza z **Programového hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na roky 2008 – 2015.**

Hlavným cieľom programového rozpočtovania je snaha o maximalizovanie transparentnosti pri nakladaní s verejnými zdrojmi samosprávneho kraja a prezentovanie zámerov a vybraných cieľov, ktoré sú základom pre tvorbu rozpočtu a rozdeľovanie verejných zdrojov.

Programová štruktúra návrhu rozpočtu je primárne tvorená programami, ktoré sú orientované na hlavné kompetenčné oblasti PSK. Je alokovaná do **9 programov**, ktoré predstavujú súbor aktivít slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Programový rozpočet vyjadruje vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami činnosti a aktivít PSK uvedených v jednotlivých programoch.

Rozpočet pre roky 2012 – 2013 má v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 zákona NR SR 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov informatívny charakter.

Tak ako v roku 2010, tak aj v roku 2011 bude naďalej veľmi zložitým zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré vyplývajú samosprávne kraju z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi. Obzvlášť je nutné poukázať na plnenie povinností uložených samospráve legislatívou v sociálnej oblasti ako aj pri financovaní súkromných a cirkevných školských zariadení. Vo výdavkoch sú taktiež prioritne riešené záväzky vyplývajúce z prijatých návratných zdrojov financovania.

Návrh rozpočtu výdavkov pre rok 2011 je zostavený bez valorizácie v mzdovej oblasti a nepočíta ani s navýšením rozpočtu o mieru inflácie. Prioritou rozpočtu je udržateľnosť plnenia základných kompetencií a financovania europrojektov tak v oblasti bežného ako aj kapitalového rozpočtu.

1.2. súlad s internými predpismi PSK

Návrh rozpočtu PSK na roky 2011 – 2013 je zostavený podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení opatrení Ministerstva financií SR č. MF/008978/2006-421 a č. MF/011928/2010-421 v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2011 – 2013 č. MF/10334/2010-411, ktorá je uverejnená vo Finančnom spravodajcovi č.2/2010.

Návrh rozpočtu obsahuje programy vyššieho územného celku, t.j. výdavky rozpočtu, ktoré sú rozpísané na konkrétne programy v súlade s programovým rozpočtovaním. Návrh rozpočtu PSK na roky 2011 – 2013 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi PSK.

Návrh rozpočtu PSK na roky 2011-2013 bol vypracovaný v intenciách zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, zákona NR SR č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, Všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len VZN) PSK č. 8/2005 o dani z motorových vozidiel so zohľadnením úpravy sadzby dane pre rok 2011 a v súlade s ostatnými súvisiacimi právnymi normami a Zásadami rozpočtového procesu PSK.

1.3. dodržanie informačnej povinnosti zo strany PSK

Návrh rozpočtu PSK na roky 2011 – 2013 bol verejne prístupný na úradnej tabuli PSK, ako aj na internetovej stránke PSK dňa **4.10.2010** v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve VÚC.

2. tvorba návrhu rozpočtu a jeho vyrovnanosti, štruktúra bežných a kapitalových výdavkov

2.1.tvorba návrhu rozpočtu

V zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sú súčasťou rozpočtu samosprávneho kraja aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov z peňažných fondov samosprávneho kraja a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov samosprávneho kraja. Do rozpočtu budú zapojené v priebehu rozpočtového roka.

Návrh rozpočtu PSK pre roky 2011 – 2013 v oblasti príjmov pozostáva z rozpočtu daňových príjmov, nedaňových príjmov a grantov a transferov.

Návrh rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja pre rok 2011 je zostavený
v nasledovnom členení:

Príjmy celkom	138 454 tis. €
Výdavky celkom	138 454 tis. €
z toho:	
A. Bežný rozpočet	
A.1. Bežné príjmy	138 054 tis. €
A.2. Bežné výdavky	137 854 tis. €
B. Kapitálový rozpočet	
B.1. Kapitálové príjmy	400 tis. €
B.2. Kapitálové výdavky	600 tis. €
C. Finančné operácie	
C.1. Finančné operácie príjmové	0 tis. €
C.2. Finančné operácie výdavkové	0 tis. €

Návrh bežného rozpočtu je zostavený ako prebytkový, pričom prebytok v objeme 200 tis. € kryje schodok kapitálového rozpočtu.

Návrh bežného rozpočtu pre roky 2011 – 2013 sa člení na bežné príjmy a bežné výdavky. Prostriedky bežného rozpočtu sú určené na finančné zabezpečenie samosprávnych kompetencií PSK, financovanie a kofinancovanie projektov financovaných zo zdrojov EÚ, na výkon činností v oblasti dopravy, stredného školstva, kultúry a sociálneho zabezpečenia. V oblasti zdravotníctva sú rozpočtované výdavky na prípadné krytie záväzkov za zrušené nemocnice.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový. Prebytok vyrovnáva schodok kapitálového rozpočtu v objeme 200 tis. €.

Bežné príjmy PSK pre rok 2011 sú rozpočtované v celkovom objeme **138 054 tis. eur**, z toho daňové príjmy v objeme **72 500 tis. eur**, nedaňové príjmy v objeme **4 900 tis. eur**, ktoré sú tvorené v rámci vlastných zdrojov samosprávneho kraja a granty a transfery v objeme **60 654 tis. eur**. Návrh rozpočtu bežných výdavkov pre rok 2010 predstavuje objem **139 560 tis. eur**

Kapitálový rozpočet pre rok 2011 je zostavený ako schodkový. Kapitálové príjmy sú rozpočtované v objeme **400 tis. €** (oproti roku 2010 pokles o – 270 tis. €), čo je predpoklad plnenia príjmov z predaja prebytočného nehnuteľného majetku. Kapitálové výdavky sú rozpočtované v objeme **600 tis. €**. Schodok kapitálového rozpočtu je v objeme **200 tis. €** krytý bežnými príjmami v zmysle §10 ods.7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Rozpočet kapitálových výdavkov je pre rok 2011 stanovený v objeme **600 tis. €** a je krytý kapitálovými príjmami v objeme **400 tis. €** a prebytkom bežného rozpočtu v objeme **200 tis. €**.

V rámci kapitálového rozpočtu sú rozpočtované prostriedky v rámci všeobecnej pracovnej oblasti na financovanie a spolufinancovanie projektov v rámci fondov Európskej únie a v rámci oblasti kultúry na nákup obrazov Andyho Warhola. Ďalšie nevyhnutné

prostriedky v oblasti kapitálového rozpočtu bude potrebné riešiť z rezervného fondu v priebehu rozpočtového roka 2011.

3. Z á v e r

Na záver je potrebné zdôrazniť, že návrh rozpočtu PSK na obdobie rokov 2011 – 2013 je zhruba zostavený na úrovni schváleného rozpočtu pre rok 2010, nakoľko východiská rozpočtu verejnej správy pre rok 2010 zverejnené v decembri 2009 boli následne k 30. 6. 2010 prehodnotené, a to úpravou rozpočtu o – **8 mil. eur**.

Návrh rozpočtu teda aj pre rok 2011 premieta negatívny vývoj dopadu finančnej a hospodárskej krízy v rámci Slovenskej republiky a naďalej si vyžaduje dodržiavať úsporné opatrenia v časti výdavkov. Aj napriek reštriktívnym opatreniam je potrebné upozorniť na skutočnosť, že očakávané príjmy v roku 2011 nebudú postačovať na absolútne pokrytie výdavkov potrebných na zabezpečenie všestranného rozvoja územia samosprávneho kraja a potrieb jeho obyvateľov, ako to vymedzujú jednotlivé ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č.302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov. V prípade pretrvávania nepriaznivého vývoja príjmovej časti rozpočtu môže byť vážne ohrozená aj súčasná úroveň dosiahnutá v jednotlivých oblastiach patriacich do pôsobnosti PSK.

Ďalším negatívom je pripravované zvýšenie sadzby DPH z 19 % na 20 %, čo značne ovplyvní výdavky samosprávneho kraja ako aj organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti a výraznou mierou zasiahne implementáciu europrojektov.

Z uvedených dôvodov je nutné dôsledne uplatňovať princípy hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s finančnými prostriedkami a majetkom PSK a minimalizovať tak rizika vo vzťahu k možnému narušeniu prevádzky zariadení a zabezpečovaniu služieb pre obyvateľov samosprávneho kraja.

Posúdením štruktúry, dodržania podmienok a miery podrobnosti spracovania návrhu rozpočtu a rozpísania výdavkov na programy **konštatujem**, že návrh rozpočtu PSK na roky 2011 -2013 je zostavený v súlade s §§ 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so Zásadami tvorby rozpočtu PSK,

na základe uvedených skutočností

o d p o r u č á m

Zastupiteľstvu Prešovského samosprávneho kraja

návrh rozpočtu PSK na rok 2011

s c h v á l i ť

a návrh rozpočtu na roky 2012 – 2013 zobrat' na vedomie

V Prešove 7.10.2010

Ing. Ján Majda
Hlavný kontrolór PSK